

Urząd Miejski w Głuszycy

**ANALIZA STANU
GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI
W GŁUSZYCY**

2020

SPIS TREŚCI:

- 1. PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA ANALIZY**
- 2. GMINNY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI**
- 3. INFORMACJA NA TEMAT DZIAŁAJĄCEGO NA TERENIE GMINY PSZOK-U**
- 4. ILOŚĆ WYTWARZANYCH I ODEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH**
- 5. OSIĄGNIĘTY POZIOM RECYKLINGU I OGRANICZENIA MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI**
- 6. ILOŚĆ I MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, BIODOPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA, PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA**
- 7. LICZBA MIESZKAŃCÓW**
- 8. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIOREM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIENIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH**
- 9. LICZBA WŁAŚCICIELI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY, W IMIENIU KTÓRYCH GMINA PODJĘŁA DZIAŁANIA W MYŚL ART. 6 UST. 6-12**
- 10. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI**
- 11. PODSUMOWANIE**

1. PODSTAWA PRAWNA SPORZADZENIA ANALIZY

Na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2020 poz. 713 z późn. zm.) gmina ma obowiązek dokonywać corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Od 1 lipca 2013 r. każda gmina odpowiedzialna jest za zorganizowanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz sprawuje nadzór nad prawidłowym zagospodarowaniem i unieszkodliwianiem odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych.

Analizę sporządzono na podstawie art. 9tb ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, gdzie określony został wymagany zakres analizy.

Niniejsze opracowanie sporządzono w oparciu o sprawozdania złożone przez podmioty odbierające odpady od właścicieli nieruchomości poprzez bazę danych BDO oraz roczne gminne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. GMINNY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

STAN PRAWNY. Gminny system gospodarowania odpadami komunalnymi w Głuszycy funkcjonuje zgodnie z **Ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996r.** (Dz. U. 2020, poz. 713 ze zm.). Wykaz obowiązujących aktów prawnych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2020r. w Głuszycy przedstawiał się następująco:

1. Uchwała nr XV/117/2019 Rady Miejskiej w Głuszycy w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.
2. Uchwała nr XXIX/214/2020 z dnia 07.12.2020r w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności.
3. Uchwała nr XXIX/215/2020 z dnia 07.12.2020rw sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia terminów i miejsca

składania deklaracji oraz ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

4. Uchwała nr XXXI/241/2021 z dnia 26.01.2021r w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Głuszycy.

5. Uchwała nr XXXI/242/2021 z dnia 26.01.2021r w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

OPIS SYSTEMU. W ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych, częściowo zamieszkałych oraz domków letniskowych z terenu gminy uzyskali możliwość selektywnego zbierania odpadów. Odpady gromadzone są i odbierane w systemie indywidualnym (odpady zmieszane w pojemnikach przy każdej nieruchomości) i w systemie zbiorczym (w tzw. gniazdach zbiórki selektywnej, dostępnych dla wszystkich mieszkańców objętych gminnym systemem gospodarki odpadami). Każde gniazdo zostało wyposażone w trzy typy pojemników: na tworzywo sztuczne, papier i szkło. Ponadto podmiot odbierający zobowiązany jest zapisami umowy do organizacji akcji zbiórki odpadów wielkogabarytowych pn: „Wywalamy graty z chaty” (dwa razy w roku) oraz akcji zbiórki odpadów zielonych w okresie od kwietnia do listopada każdego roku trwania umowy. Ze strumienia odpadów komunalnych wydziela się również „odpady problemowe”, tj. zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe. Przeteterminowane leki odbierane są w aptekach działających na terenie gminy oraz przyjmowane są przez gminny PSZOK, zużyte baterie można wyrzucić do specjalnych pojemników znajdujących się w sklepach wielkopowierzchniowych lub oddać do PSZOKu. Ponadto na terenie gminy w różnych lokalizacjach obok gniazd do selektywnej zbiórki odpadów znajdują się pojemniki na używaną odzież, obuwie i zabawki w ilości 16 szt.

PODMIOT ODBIERAJĄCY. Umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, częściowo zamieszkałych, domków letniskowych, cmentarza miejskiego i punktu PSZOK podpisana z firmą Alba 02.01.2019r zakończyła się z dniem 31.12.2020r. Zgodnie z umową gmina dokonywała opłaty miesięcznej w wysokości 105.300,00 zł bez względu na ilość odebranych odpadów. Zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych 04.01.2021r podpisano nową umowę z firmą

Alba na okres od 01.01.2021 do 31.12.2021r. Przedmiotem umowy jest usługa pn: „**Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy Głuszyca**”, z: nieruchomości zamieszkałych, nieruchomości częściowo zamieszkałych (tzw. mieszanych), niezamieszkałych, domków letniskowych, Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych PSZOK i cmentarza komunalnego.

STAWKI OPŁAT. Od 2020 roku zmianie uległ sposób zbierania odpadów komunalnych. Na podstawie art. 5 ust. 3 znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach **właściciele nieruchomości mają obowiązek od 01.01.2020r zbierania odpadów komunalnych w sposób tylko i wyłącznie selektywny**. W związku ze zmianami została uchwalona **nowa stawka opłaty** za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wysokość opłaty za nieruchomość zamieszkałą i częściowo zamieszkałą przez osoby fizyczne **od dnia 01.01.2020 roku wynosiła 20 zł za osobę i obowiązywała do 31.12.2020r**. Ryczałtowa stawka za domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe została uchwalona w wysokości 160 zł rocznie. Zgodnie z nowelizacją ustawy wprowadzono także 10 % ulgę dla właścicieli kompostowników przy domkach jednorodzinnych.

Stawki za pojemniki do 31.12.2020r wynosiły:

- 20,00 zł za pojemnik o pojemności 60 l
- 24,00 zł za pojemnik o pojemności 120 l
- 46,00 zł za pojemnik o pojemności 240 l
- 130,00 zł za pojemnik o pojemności 1100 l
- 230,00 zł za pojemnik o pojemności 2200 l
- 464,00 zł za pojemnik o pojemności 5000 l
- 700,00 zł za pojemnik o pojemności 7000 l.

3. INFORMACJA NA TEMAT DZIAŁAJĄCEGO NA TERENIE GMINY PSZOK-U

PSZOK jest prowadzony od maja 2018 roku przez firmę Inter Stal S.C. Mariola i Jacek Golonka wyłonioną z przetargu, na podstawie umowy zawartej pomiędzy gminą Głuszyca, a spółką INTER STAL. Umowa z firmą Inter-Stal na prowadzenie PSZOKu także zakończyła się w dniu 31.12.2020r. 26.11.2020r podpisano nową umowę z firmą Inter-Stal na okres obowiązywania od 02.01.2021 do 31.12.2022r.

PSZOK znajduje się na ul. Bohaterów Getta 22 w Głuszycy. Działa on w dni robocze w godz. od 8:00 do 16:00 oraz w soboty w godz. od 8:00 do 13:00. Należności Inter-Stal za prowadzenie PSZOKu w 2020 roku wyniosły – 51.840,00 zł.

Według regulaminu każdy mieszkaniec gminy Głuszyca może oddać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych następujące frakcje odpadów komunalnych zebranych selektywnie:

- papier i tektura;
- metale i tworzywa sztuczne;
- szkło;
- opakowania z papieru, tektury, metali, tworzyw sztucznych i szkła;
- opakowania wielomateriałowe;
- zużyte opony;
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- akumulatory i baterie;
- przeterminowane leki i opakowania po lekach;
- chemikalia i opakowania po chemikaliach;
- odpady zielone;
- meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- odpady budowlane i rozbiórkowe z wyłączeniem odpadów niebezpiecznych i łatwopalnych.

W 2020 roku do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oddanych zostało **183,91 Mg** (168,012 Mg w 2019r.) odpadów od **854** mieszkańców (663 w 2019r) oraz przez Zakład Usług Mieszkaniowych i Komunalnych Sp. z o.o. w rozdzieleniu na poszczególne miesiące:

- styczeń – 53 osoby,
- luty – 46 osób,
- marzec – 51 osób,
- kwiecień – 76 osób,
- maj – 114 osób,
- czerwiec – 47 osób,
- lipiec – 111 osób,
- sierpień – 82 osoby,

- wrzesień – 82 osoby,
- październik – 72 osoby,
- listopad – 64 osoby,
- grudzień – 56 osób.

4. ILOŚĆ WYTWARZANYCH I ODEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH

Z uwagi na fakt, iż gmina nie dysponuje danymi dotyczącymi ilości wytwarzanych odpadów tylko odebranych, określić ilość wytworzonych odpadów możemy jedynie na podstawie danych szacunkowych. Według GUS w 2019r jeden mieszkaniec Dolnego Śląska wytworzył ok. 404 kg odpadów, z czego odebrane zostaje ok. 360 kg, różnicę stanowią odpady, które mieszkańcy zagospodarowują we własnym zakresie, np.:

- drewno, papier, tektura, w tym opakowania z drewna - jako paliwo;
- odpady kuchenne ulegające biodegradacji- w przydomowych kompostownikach i do karmienia zwierząt.

Ilość odebranych w 2020r odpadów od właścicieli nieruchomości na podstawie umowy z gminą:

Od właścicieli nieruchomości:

		2020 Mg/Rok	2019 Mg/Rok	2018 Mg/Rok
1	Odpady zmieszane	1794,83	2005, 21	2036,59
2	Papier	104,71	77,41	61,02
3	Szkło	165,44	97,83	77,55
4	Tworzywo sztuczne	222,23	161,375	159,87
5	Bio (zielone)	68,89	59,22	33,84
6	Gabaryty	102,89	110,55	69,83
	Razem	2458,99	2511,959	2438,700

Ilość odebranych w 2019r odpadów z PSZOKu :

Odebrane z PSZOKu:

		2020 Mg/Rok	2019 Mg/Rok	2018 Mg/Rok
1	Papier	0,68	1,5	0,42
2	Szkło	1,38	3,01	0,36
3	Tworzywo sztuczne	0	0,28	---
4	Bio	6,34	12,17	3,42
5	Gabaryty	86,07	64,945	21,764
6	Opony	23,01	23,377	5,346
7	Gruz	52,59	49,149	24,362
8	Tekstylia	4,57	3,73	1,57
9	Elektryczne	0	1,21	1,428
10	Zmieszane opakowania	0,45	1,4	1,08
11	Opakowania z metali	8,827	7,241	---
	Razem	183,91	168,012	59,75

Razem tonaż:

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1768,80	1790,20	2036,48	2072,74	2438,70	2679,60	2642,90

Razem Głuszyca w 2020 roku – **2 642,90 Mg**, co daje ok. 423 kg na osobę wg. zgłoszonych deklaracji.

5. OSIAGNIĘTY POZIOM RECYKLINGU I OGRANICZENIA MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI

- a) W 2020 roku gmina Głuszyca osiągnęła poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości **52%**. Dopuszczalny poziom wynikający z rozporządzenia Ministra Środowiska w roku 2020 wynosił **50%** - **wskaźnik został osiągnięty**.

- b) W 2020 roku gmina Głuszycy osiągnęła poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w wysokości **0%**, co oznacza, że nie składowano bioodpadów. W ww. rozporządzeniu na rok 2020 dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. wynosił **35%** - wskaźnik został osiągnięty.
- c) W 2020 roku gmina Głuszycy osiągnęła poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości **100%**. Dopuszczalny poziom wynikający z ww. rozporządzenia wynosił w 2020 roku wynosił **70%** - wskaźnik został osiągnięty.

6. ILOŚĆ I MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, BIOODPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA, PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA

Łączna masa wytworzonych odpadów zmieszanych, zielonych i pozostałych po segregacji w roku 2020 wyniosła w porównaniu z latami poprzednimi:

Rok 2020	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2016
2589,69 Mg	2636,78 Mg	2438,70 Mg	2072,74 Mg	2036,59 Mg

Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w roku 2020 w porównaniu z latami poprzednimi:

Rok 2020	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2016
180,62 Mg	136,63 Mg	94,86 Mg	94,61 Mg	2,08 Mg

Te odpady zostały w całości poddane procesom recyklingu i odzysku, a więc innym niż składowanie procesom przetwarzania, w związku z tym do składowania przekazano 0 Mg odpadów biodegradowalnych.

LICZBA MIESZKAŃCÓW

Na dzień 31.12.2020r liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy wynosiła w gminie Głuszyca 8226. Na podstawie systemu księgowego i naliczeniowego funkcjonującego w gminie Głuszyca na dzień 31.12.2020r:

- Ilość osób segregujących odpady komunalne – **6243 osoby** (4544 miasto, 1699 wieś).
- Ilość zadeklarowanych pojemników dla lokali niezamieszkałych w nieruchomościach tzw. „mieszanych” – o różnej pojemności - 89 szt.
- Ilość zadeklarowanych kompostowników - 426 osób.

Objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi było **76 %** mieszkańców w stosunku do liczby osób zameldowanych. Różnica w liczbie ludności pomiędzy zameldowanymi osobami, a osobami uwzględnionymi w deklaracjach spowodowana jest naturalną migracją ludności, a także podejmowaniem nauki przez osoby młode w innych miejscowościach.

7. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIOREM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH

Przypisy za rok 2020 - 1.537.671,12 zł

Wpłaty za rok 2020 – 1.400.221,74 zł (2019 - 1.041.969,90 zł)

Należności za rok 2020 - 137.449,38 zł (2019 - 72.259,81 zł)

Wysłano 149 upomnień.

Koszty systemu gospodarki odpadami:

Należności Alby za realizację umowy – 1.263.600 zł

Należności Inter-Stal za prowadzenie PSZOKu – 51.840,00 zł

Pozostałe koszty:

Należność dla spółki ZUMiK z tytułu umowy „Odbiór odpadów z koszy ulicznych” – 17.859,60 zł

Należność dla spółki ZUMiK z tytułu umowy „Usługi utrzymania czystości miasta”

(sprzątanie porzuconych odpadów z terenów gminnych w przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy, sprzątanie gniazd selektywnych, inne interwencje) – 55.345,68 zł.

Gmina Głuszycy przeprowadziła także w roku 2020 warsztaty ekologiczne pt: „Segreguj, to proste”, które odbyły się 27.02.20r, 28.02.20r, 05.03.20r w SP2, SP3 i Przedszkolu.

Koszty warsztatów - 1697,40 zł.

Koszty łącznie – 1.390.342,68 zł

Za rok 2020 system zbilansował się zgodnie z założeniami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.

8. LICZBA WŁAŚCICIELI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY, W IMIENIU KTÓRYCH GMINA PODJĘŁA DZIAŁANIA W MYŚL ART. 6 UST.6-12

Burmistrz, zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 3 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie, prowadzi ewidencję umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontrolowania wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy. Ewidencja obejmuje wyłącznie nieruchomości na których prowadzona jest działalność gospodarcza, w wyniku której powstają odpady komunalne. Ewidencja jest weryfikowana w oparciu o dane dostarczone przez podmiot odbierający odpady komunalne i inne dostępne dane (rejestr CEIDG i podatek od nieruchomości). W przypadku wątpliwości przedsiębiorcy wzywani są do złożenia wyjaśnień. W roku 2020 nie podejmowano działań w trybie art. 6 ust 6-12. Na nieruchomościach częściowo zamieszkałych, gdzie również prowadzona jest działalność gospodarcza odbiór odpadów komunalnych odbywa się w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami.

9. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI

Gmina Głuszycy wdrożyła i realizuje obowiązki związane z gospodarką odpadami komunalnymi w sposób zadowalający. Należy nadal zmierzać do udoskonalania sposobu postępowania z odpadami komunalnymi, przede wszystkim w zakresie prawidłowej

segregacji, czystości miejsc gromadzenia odpadów komunalnych, zapobiegania porzucaniu odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

Przeanalizować należy także możliwości finansowe gminy w zakresie szerszej współpracy międzygminnej, tym bardziej, że problemy, z którymi boryka się gmina, to te same problemy, z którymi boryka się wiele okolicznych miast i gmin.

Duże inwestycje finansowe z uwagi na dynamiczne zmiany prawne oraz polityczne, które mają wpływ na prawodawstwo, są obciążone ryzykiem, które także należy wziąć pod uwagę.

10. PODSUMOWANIE

Po analizie aktualnego prawodawstwa krajowego oraz aktualnego prawodawstwa Unijnego należy stwierdzić, że liniowy przepływ surowców i materiałów odchodzi do przeszłości. Nowe ustawodawstwo zwiększa rolę „hierarchii postępowania z odpadami”, tj. nakłada na państwa członkowskie wymóg wprowadzania konkretnych środków i priorytetowego traktowania działań w zakresie zapobiegania, ponownego użycia i recyklingu, przedkładając je nad składowanie i spalanie, a tym samym urzeczywistniając gospodarkę o obiegu zamkniętym. 18 kwietnia 2018r, posłowie europejscy przyjęli pakiet dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym, który ustanawia nowe prawnie wiążące cele dotyczące recyklingu odpadów i ograniczenia ich składowania zgodnie z harmonogramem.

Obserwując kierunek zmian w prawodawstwie bez wątplenia należy dążyć do:

- **zmniejszenia ilości wytwarzanych i odbieranych odpadów komunalnych**, tym bardziej, że gmina będzie obowiązkowo płaciła od tony odebranych odpadów zgodnie z nowelizacją ustawy, a ponadto priorytetem jest ograniczenie składowania odpadów na rzecz recyklingu i odzysku,
- **usprawniania i rozwoju zbiórki selektywnej odpadów** zarówno w zabudowie jednorodzinnej jak i wielorodzinnej, uświadamianie o konieczności segregacji odpadów,
- **skutecznego gospodarowania odpadami bio**, które zmniejsza ilość odpadów zmieszanych przekazywanych do składowania (szacuje się, że frakcja bio może stanowić do 30% odpadów zmieszanych, a więc wpływa na koszty, ponadto wpływa korzystnie na osiągnięcie ustawowych poziomów recyklingu),

- **edukacji mieszkańców i wzrostu świadomości ekologicznej**, która będzie spójna z jakością wykonywanej na rzecz mieszkańców usługi. Ingerencja w sfery, które są istotne dla każdego mieszkańca, wywoływać będzie emocje: od nadziei, że są to dobre i potrzebne zmiany, po poczucie zagrożenia i niepewności jutra. Dlatego tak ważne jest przygotowanie społeczeństwa do nadchodzących przemian. Kształtowanie postaw proekologicznych wszystkich grup społecznych, wiekowych i zawodowych ma na celu zwiększenie akceptacji społecznej dla realizacji niezbędnych inwestycji, polepszenie dostępu do informacji o stanie środowiska a co za tym idzie skuteczniejsze wdrażanie programów służących ochronie środowiska oraz zmniejszenie ilości występujących zachowań nieakceptowalnych i patologicznych.

Zatwierdził:

.....

Sporządziła:

Marta Wróblewska